

Kennisdag Docenten Hippisch Onderwijs Leertheoriën bij paarden

Sandra van Iwaarden

Even voorstellen...

Sandra van Iwaarden

MBO - BSc – MSc Equine Science

Docent Hogeschool VHL

Doel

Nadenken over ideeën en opdrachten om leertheorie in het onderwijs een plaats te geven.

Iets om mee naar huis te nemen.

Paarden trainen

Trainingsleer

- Inspannings fysiologie
- Leertheorie / gedrag
- Rijtechniek

Combinatie of apart benaderen?
Invloed eigen achtergrond?

Oefening om kennis te activeren.

**Herkennen we dezelfde manier
van leren op de foto's?**

Lastige termen

- De verwarring over negatieve bekrachtiging.
- Slaan als positieve straf.
- Combinaties.

Waar is leren? (mindmap)

- Leren gaat over gewenst en ongewenst gedrag
 - Controle over gedrag
 - Aanleren en afleren (mens en paard)
 - Communicatie – constant en dynamisch
 - Welzijn en ethiek. Hoe ga je met dieren om?
 - Veiligheid - miscommunicatie
 - Theorie en praktijk
 - Imago en maatschappij
- **Complex!? Situaties vereenvoudigen (onze taak).**

Leren is populair!

En een zeer lange lijst aan trainers en experts (internationaal)!

De theorie

- Ethologie (niveau?)
- Onderzoek
- Toepassing in de praktijk

We zien individuele verschillen in leren en training bij paarden, maar de algemene principes zijn hetzelfde.

Deze basis in het onderwijs een plaats geven. Samen met basiskennis evolutie, gedrag, zintuigen en stress.

Voor alle studenten / leerlingen!

Belangrijke basis gedachte

- Kijk vanuit het perspectief van het paard.
- Veel dagelijkse handelingen zijn niet logisch of vanzelfsprekend voor een paard. Het gaat niet om goed of fout. Maar wel om waardering dat het (aan)geleerd kan worden.
- Het paard kan zich ontzettend goed aanpassen mede dankzij het leervermogen.
- Ga er nooit van uit dat een paard wel begrijpt wat je bedoelt.

non associatief

inprenting

habituatie
(afname)

sensitatie
(toename)

verkeer

schrikdraad

Andere termen:

- trial & error
- shaping
- desensitatie
- Etc.

Leertheorie

associatief

klassieke
conditionering

Bel + voer
Fluiten + plassen

bekrachtiging

negatief - *beenhulp*

positief - *voer*

negatief -
Voer weg/ terug naar stal

positief - *slaan*

operante
conditionering

straf

Uitdagingen:

- Verschillende termen
- "Nieuwe" termen
- Niet strikt gescheiden
- Overzicht houden

Table 2. The quadrant of reinforcement and punishment

	Reinforcement	Punishment
	Increasing the likelihood or intensity of a behaviour	Decreasing the likelihood or intensity of a behaviour
Negative (Subtraction)	The removal of an aversive stimulus to reward a desired response.	The removal of a desired stimulus to punish an undesired response.
	Example: Rein tension is applied until the horse stops and the removal of the tension rewards the correct response.	Example: The horse paws and so food is withheld.
Positive (Addition)	The addition of a pleasant stimulus to reward a desired response.	The addition of an aversive stimulus to punish an undesired response.
	Example: The horse approaches when called for and receives a carrot to reward the response.	Example: The horse bites and receives a slap on the muzzle.

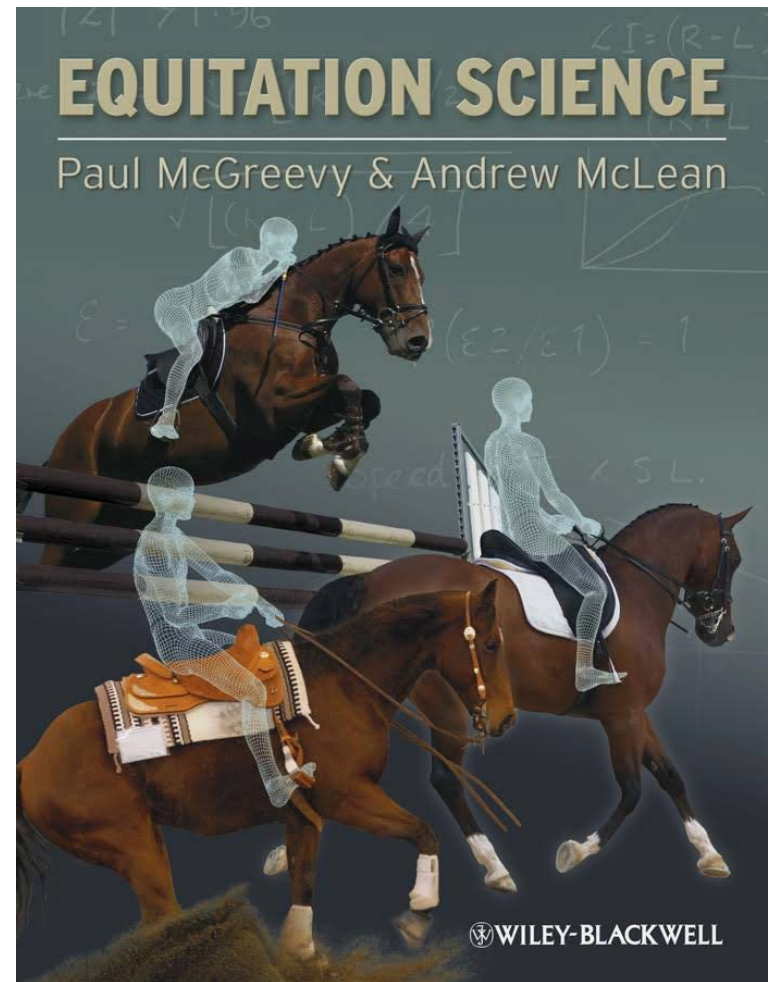

Literatuur

Voor docenten.

Inhuur gastdocenten / experts?
Machteld van Dierendonck

<https://equitationscience.com/>

Principles of Learning Theory in Equitation

A.N. McLean, P.D. McGreevy, J.W. Christensen

The following 10 training principles are presented as 'First Principles for all horse training interactions. As first Principles, these stand as **non-negotiable obligations for trainers** to maintain optimal **welfare** in trained horses as well as optimal **training efficiency**.

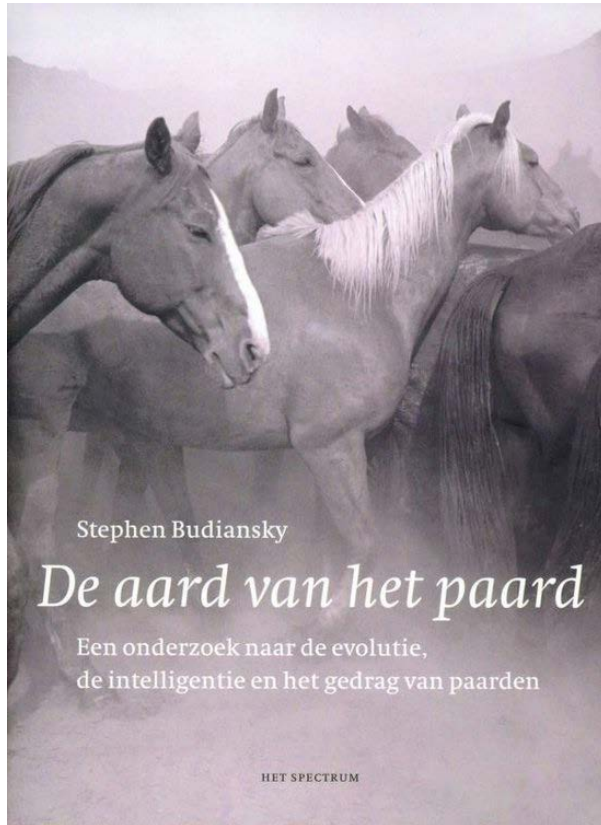
Principles of Learning Theory in Equitation

1. Take into account the horse's ethology and cognition
2. Use learning theory appropriately
3. Train easy-to-discriminate cues
4. Shape responses and movements
5. Elicit responses one-at-a-time
6. Train only one response per signal
7. Form consistent habits
8. Train persistence of responses (self-carriage)
9. Avoid and dissociate flight responses
10. Demonstrate minimum levels of arousal sufficient for training

Zie poster op webste voor samenvatting.

Literatuur

Kunnen paarden zelf voor een deken kiezen?

The screenshot shows a PDF viewer interface with a toolbar at the top. The main content is the journal article page. At the top of the page, it says 'Applied Animal Behaviour Science 184 (2016) 66–73'. Below that, there's a banner for ScienceDirect with the journal title 'Applied Animal Behaviour Science' and the homepage URL 'www.elsevier.com/locate/applanim'. The article title is 'Horses can learn to use symbols to communicate their preferences' by Cecilie M. Mejdell^{a,*}, Turid Buvik^b, Grete H.M. Jørgensen^c, and Knut E. Bøe^d. The article history section indicates it was received on 23 February 2016, revised on 5 July 2016, and accepted on 24 July 2016. The abstract section begins with 'This paper describes a method in which horses learn to communicate by touching different neutral visual symbols, in order to tell the handler whether they want to have a blanket on or not. Horses were trained for 10–15 min per day, following a training program comprising ten steps in a strategic order. Reward based operant conditioning was used to teach horses to approach and touch a board, and to understand

Antropomorfisme?

Opdrachten voor studenten

- Oefenen met elkaar (zonder paard). Eenvoudige opdracht om een mede student iets te laten doen zonder te praten. Gebruik van clicker kan bijvoorbeeld en Ja/Nee combi.
- Ervaringen beschrijven waar het goed ging in een vraaggesprek (semi) gestructureerd en samenvatten.
- Ervaringen beschrijven waar het niet goed ging (miscommunicatie) in een vraaggesprek (semi) gestructureerd en samenvatten.

Opdrachten voor studenten

- Filmpjes zelf maken met telefoon met een specifieke korte gedragsopdracht. Doel: bewuster gaan kijken.
- Observaties opdrachten. Communicatie in beeld brengen tussen mens-paard of paard-paard of eigen gedrag (in de klas). Eerst benoemen en dan waarderen.
- Maak een korte video (demonstratie) waarin je je paard een opdracht laat uitvoeren (of ander dier).

Uitwerking video opdracht in groepjes

1. Beschrijf de situatie / context.
2. Beschrijf het gedrag van het paard.
3. Beschrijf het gedrag van de ruiter / persoon.
4. Beschrijf het signal van de ruiter / persoon.
5. Beschrijf de reactie (gedrag) van het paard.
6. Beschrijf de reactie (gedrag) van de ruiter / persoon.
7. Benoem de manier van leren dat erbij hoort (methode).
8. Werd het leerproces goed uitgevoerd en zijn er valkuilen?
9. Beschrijf het proces (hoe het gedrag was aangeleerd).
10. Discuseer over de toegepaste methode.

Opdrachten en Extra materiaal

- ❑ Zelf een onderzoek bedenken over leren. Wat en hoe zouden ze leren in paarden willen meten/testen? (zie ook ISES abstracts voor voorbeelden)

Extra materiaal

- Volop filmpjes op YouTube om te bespreken. Zoek ook met Engelse (of Duitse) zoektermen.
- Video's op YouTube Konik paarden- Oostvaardersplassen
- <https://fedupfred.com/>
- Project Match & Mismatch
<http://www.ontwikkelcentrum.nl/matchmismatch/?menu=1#>

Extra materiaal

Paard leren tellen (veiligheid!)

<http://www.youtube.com/watch?v=j0DkkpJvt9w>

The big bang theory – positive reinforcement

<https://www.youtube.com/watch?v=JA96Fba-WHk>

Paard opent deuren

<https://www.youtube.com/watch?v=iwZlyS4ZF7M>

Paard doet zelf halster af

<http://thehorseaholic.com/funny-horse-takes-off-his-own-halter/#>

Extra materiaal

Hulpmiddel tegen ongewenst gedrag?

https://www.youtube.com/watch?v=k_pnqFy_NtA

Voorbeeld clicker training bij scheren

<https://www.youtube.com/watch?v=4ZTojjpgvxVE>

Andrew McLean at Equitana 2011

<https://www.youtube.com/watch?v=fp0QYfYBnq4>

Trailer laden met een dikke knipoog (Tristan Tucker)

<https://www.youtube.com/watch?v=3yfvoCbWteQ>

Take Home Message

Blijf zelf ook trainen!!

- ✓ Formuleer een realistisch doel
- ✓ Wees consequent
- ✓ Zorg voor een goede timing

